

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/40/2022
Identifikačné číslo spisu:	2109010653
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:2109010653.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obvinenej Ing. A. P. pre zločin skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona formou účasti podľa § 21 písm. d) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 31. júla 2023 v Bratislave, o dovolaní obvinenej Ing. A. P. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 30. septembra 2021, sp. zn. 5To/88/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej Ing. A. P. odmieta.

Odôvodnenie

V poradí druhým rozsudkom Okresného súdu Trnava (ďalej tiež „okresný súd“) zo 16. júla 2020, sp. zn. 7T/46/2009 bola obvinená Ing. A. P. (ďalej tiež „obvinená“ alebo „dovolaiteľka“), uznaná za vinnú zo spáchania zločinu skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona vo forme pomoci podľa § 21 písm. d) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

1/ v presne nezistených dňoch v období od 01. októbra 2005 až do 09. marca 2006 obvinená Ing. A. P. na pokyn F. Q. (voči ktorej bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu jeho neprípustnosti podľa 9 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku) vyhotovila a zároveň aj v účtovníctve spol. H., s.r.o., so sídlom: Q. XX, K., IČO: XX XXX XXX za evidovala fiktívne faktúry, a to faktúra č.0013204 od spol. K. A., s. r. o., B., faktúra č.50205 od spol. T., s.r.o., B., faktúra č. 20050010370 od spol. A., s.r.o., X., faktúra č. 05100387 od spol. G., s.r.o., X., faktúra č. 200500341 od spol. J., s.r.o., B., faktúra č. 05100398 od spol. G., s.r.o., X., faktúra č. 0044122005 od spol. Z. Q., s.r.o., K., faktúra č. 200500264 od spol. Q. E., s.r.o., faktúra č. 004792005 od spol. Z. Q., s.r.o., K., faktúra č. 200500279 od spol. Q. E., s.r.o., faktúra č. 004582005 od spol. Z. Q., s.r.o., K., faktúra č. 352 od spol. C. K. s.n.c., X., D., v celkovej výške 77.842,41 Eur (2.345.080,40 Sk), ktoré figurovali medzi nákladmi spoločnosti H. s.r.o. v daňovom priznaní k dani z príjmu právnickej osoby H. s.r.o. za zdaňovacie obdobie roku 2005, ktoré F. Q. ako štatutárny zástupca spoločnosti H., s.r.o., so sídlom K., Q. č. XX, podala dňa 10. marca 2006 na Daňovom úrade sídlacom na ulici Hlboká č. 8/1, Trnava, čím prišlo k neoprávnenému zníženiu základu dane daňovému subjektu H., s.r.o. o sumu 1.447.528,- Sk (48.049,13 Eur), v dôsledku čoho

bola skrátená daň z príjmu o 465.690,- Sk (15.458,07 Eur) ku škode štátneho rozpočtu,

2/ v presne nezistených dňoch v období od 01. októbra 2005 až do 23. februára 2006 obvinená Ing. A. P. na pokyn F. Q. (voči ktorej bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu jeho neprípustnosti podľa § 9 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku) vyhotovila a zároveň aj v účtovníctve spol. H., s.r.o., so sídlom: Q. XX, K., IČO: XX XXX XXX, zaevidovala fiktívne faktúry č.0013204 od spoločnosti K. A., s.r.o., B., č. 50205 od spoločnosti T., s.r.o., B., č.20050010370 od spoločnosti A., s.r.o. X., č.200500341 od spoločnosti J., s.r.o. B., č. 05100398 od spoločnosti G., s.r.o. X., č. 004412005 od spoločnosti Z. Q., s.r.o. K., č. 200500264 od spoločnosti Q. E., s.r.o., č. 004792005 od spoločnosti Z. Q., s.r.o. K., č.200500279 od spoločnosti Q. E., s.r.o., č. 004582005 od spoločnosti Z. Q., s.r.o., K., č. 004232005 od spoločnosti Z. Q., s.r.o. K., č. 200500489 od spoločnosti Q. K. Q. s.r.o., Z., č. 200500508 od spoločnosti Q. K. Q. s.r.o. Z., č. 200500516 od spoločnosti Q. K. Q. s.r.o., Z., č.200500524 od spoločnosti Q. K. Q. s.r.o. Z., č. 00238002005 od spoločnosti X. s.r.o. Z. F. Z. V., č. 05/1 1682 od spoločnosti A. Q. s.r.o. B., č. 05/1 1693 od spoločnosti A. Q. s.r.o. B., č. 05/1 1705 od spoločnosti A. Q. s.r.o. B., č. 05/12723 od spoločnosti A. Q. s.r.o. B., č. 05/12732 od spoločnosti A. Q. s.r.o. B., č.05/12745 od spoločnosti A. Q. s.r.o. B., ktoré figurovali v dodatočnom daňovom priznaní k dani z pridanej hodnoty za tovar a služby od dodávateľov, ktoré F. Q. ako štatutárny zástupca spoločnosti H., s.r.o. podala dňa 24.02.2006 na Daňovom úrade v Trnave, Hlboká 8/1, na základe ktorých bola odpočítaná daň z pridanej hodnoty, pričom dodané a zdaniteľné plnenie za zdaňovacie obdobie IV. štvrťroku 2005 neprebehlo, čím bola neoprávnene znížená daňovému subjektu H. s.r.o. daň z pridanej hodnoty o sumu 333.414,60 Sk (11.067,34 Eur), ktorá predstavuje škodu na štátnom rozpočte.

Okresný súd za to obvinenej podľa § 276 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), písm. n) Trestného zákona, § 38 ods. 3, § 39 ods. 1 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, výkon ktorého jej podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil obvinenej skúšobnú dobu v trvaní 1 rok.

Proti rozsudku okresného súdu podala obvinená odvolanie, ktoré bolo uznesením Krajský súd v Trnave (ďalej tiež „krajský súd“) z 30. septembra 2021, sp. zn. 5To/88/2020 podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuté.

Proti naposledy uvedenému rozsudku krajského súdu podala obvinená prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Tibora Sanáka dovolanie, a to z dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. b), písm. i) Trestného poriadku.

Na odôvodnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, t. j. že súd mal rozhodnúť v nezákonnom zložení, obvinená poukázala na skutočnosť, že pôvodne boli proti nej a zosnulej spoluobvinenej Ing. F. Q. (ďalej tiež „spoluobvinená“) vedené pred Okresným súdom Trnava dve trestné konania, a to trestné konanie vedené pod sp. zn. 7T/46/2009 a konanie vedené pod sp. zn. 1T/23/2011, ktoré bolo pridelené zákonnej sudkyňi Mgr. Kristíne Ferencziovkej. Trestné konanie vedené pod sp. zn. 1T/23/2011, bolo krátko po podaní obžaloby následne spojené s konaním vedením pod sp. zn. 7T/46/2009 na spoločné konanie, ktoré sa viedlo pod sp. zn. 7T/46/2009. Po spojení týchto trestných vecí a po podaní odvolania na Krajský súd v Trnave, na odvolacom súde ako predsedníčka senátu rozhodovala sudkyňa Mgr. Kristína Ferencziová, ktorá podľa názoru obvinenej, mala byť z rozhodovania vylúčená podľa § 31 ods. 4 Trestného poriadku, pretože sa mala byť účastná na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa.

Pokiaľ sa týka nesprávneho právneho posúdenia konania obvinená namietala, že jej nemalo byť preukázané zadovážovanie prostriedkov na spáchanie trestného činu, hoci sama priznáva, že vystavovala fiktívne faktúry na pokyn konateľky a spoluobvinenej Ing. F. Q., vo vzťahu ku ktorej vykonávala činnosť účtovníčky na podklade živnostenského oprávnenia. Sama zodpovedala „len“ za formálnu správnosť fakturácie, bola len „rádovou“ účtovníčkou a nevidela do reálnych obchodov realizovaných konateľkou firiem H., s.r.o. a K., s.r.o. Toho času zosnulá spoluobvinená Ing. F. Q. vykonávala nezákonnú činnosť v podobe skracovania dane približne 5 až 6 rokov, pričom žiadna z účtovníčok, na

rozdiel od obvinenej, nemala odvahu oznámiť podozrenie z páchania trestnej činnosti polícii.

K dovolaniu obvinenej sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej tiež „prokurátorka“), ktorá k vytýkaným vadám poukázala na to, že zákonná sudkyňa Okresného súdu Trnava Mgr. Kristína Ferencziová v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1T/23/2011, ktorá bola neskôr spojená na spoločné konanie s trestnou vecou sp. zn. 7T/46/2009, sa na okresnom súde nezúčastnila ako sudkyňa na žiadnom konaní, pri ktorom by došlo k rozhodnutiu vo veci, a preto nebol daný dôvod na jej vylúčenie z rozhodovania (§ 31 ods. 4 Trestného poriadku) ako sudkyne na odvolacom súde. K namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu veci prokurátorka uviedla, že hoci obvinená fiktívne faktúry nepodpísala a neopatrila pečiatkou, tieto fiktívne faktúry v mene iných spoločností sama vyhotovovala (uviedla, že vystavovala fiktívne faktúry na pokyn spoluobvinenej Ing. F. Q. a niektoré obchodné mená firiem použité na fiktívnych faktúrach našla sama na internete). Spôsob, akým obvinená vyhotovovala faktúry, t. j. že sama vyhľadávala informácie o obchodných spoločnostiach a skutočnosť, že následne vystavovala v mene týchto obchodných spoločností faktúry za údajné dodanie tovaru alebo služby spoločnosti H., s.r.o., obvinenej malo napovedať, že sa jedná o fiktívne faktúry, ktoré nikdy neboli zaslané spoločnosti H. s.r.o. na úhradu. Pokiaľ sa obvinená bráni, že nevedela ako spoluobvinená Ing. F. Q. fiktívne faktúry použije, obvinená musela byť uzrozumená s tým, že ňou vyhotovené faktúry môžu byť použité ako pravé, no aj napriek tomu ich vyhotovila. Prokurátorka z vyššie uvedených dôvodov navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvinenej podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

K vyjadreniu prokurátorky obvinená uviedla, že pokladá za „nesporné“, že sudkyňa Mgr. Kristína Ferencziová sa mala zúčastniť na rozhodovaní na súde prvého stupňa, a preto mala byť vylúčená z rozhodovania na odvolacom súde. V ostatnej časti zopakovala svoju argumentáciu, že hoci pracovala ako živnostníčka výlučne pre spoločnosť K. s.r.o., tak vždy konala na pokyn už nebohej spoluobvinenej, nikdy nekonala z vlastnej iniciatívy a nikdy z toho „nič nemala“. Taktiež poukázala na to, že v konaní pred súdom namietala, že k dokonaniu zločinu skrátenia dane a poistného dôjde až vtedy, keď sú fiktívne faktúry podpísané a zaslané daňovému úradu, čo však ona neučinila. Fiktívne faktúry vystavila, pričom je „iróniou osudu“, že nakoniec je odsúdená iba ona, hoci podozrenie z páchania trestnej činnosti spoluobvinenou Ing. F. Q. oznámila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 377 Trestného poriadku] pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinená pred podaním dovolania využila svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie obvinenej je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade je potrebné uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené len k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007]. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení.

Podľa § 371 ods. 4, veta prvá Trestného poriadku, dôvody podľa ods. 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť, bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

K namietanej údajnej vade nezákonného zloženia súdu (senátu) v odvolacom konaní, dovolací súd konštatuje, že uvedenú vadu nemôže obvinená v dovolacom konaní použiť podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku, pretože túto údajnú vadu hoci jej bola známa, nenamietala najneskôr pred odvolacím súdom. Na okraj svojich úvah zároveň dovolací súd dodáva, že skutočnosť pridelenia veci vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 1T/23/2011, toho času predsedníčke senátu odvolacieho súdu Mgr. Kristíne Ferencziovkej, ešte nezakladá bez ďalšieho jej vylúčenie z neskoršieho konania v spojenej trestnej veci pred odvolacím súdom, pretože v zmysle § 31 ods. 4 Trestného poriadku dôvodom pre vylúčenie z rozhodovania nie je pridelenie veci sudcovi, ale účasť na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa. V danej trestnej veci bola síce trestná vec sp. zn. 1T/23/2011 pridelená na Okresnom súde Trnava sudkyňi Mgr. Kristíne Ferencziovkej, no v krátkom čase (cca 1 mesiac od podania od obžaloby vo veci vedenej pod sp. zn. 1T/23/2011) bola vec rozhodnutím iného sudcu spojená s trestnou vecou vedenou pod sp. zn. 7T/46/2009, pričom sudkyňa Mgr. Kristína Ferencziová v merite veci nekonala.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 21 ods. 1 Trestného zákona, účastník na dokonanom trestnom čine alebo na jeho pokuse je ten, kto úmyselne

- a) zosnoval alebo riadil spáchanie trestného činu (organizátor),
- b) naviedol iného na spáchanie trestného činu (návodca),
- c) požiadal iného, aby spáchal trestný čin (objednávateľ), alebo
- d) poskytol inému pomoc na spáchanie trestného činu, najmä zadovážením prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom pomôcť po trestnom čine (pomocník).

K právnomu posúdeniu skutkov obvinenej dovolací súd zdôrazňuje, že sudy v základnom konaní správne právne posúdili konanie obvinenej, spočívajúce v úmyselnom vyhotovovaní a evidovaní fiktívnych faktúr (v zmysle len zdanlivých faktúr, bez skutočného obchodného plnenia), ktoré neskôr pečiatkou a podpisom opatrla spoluobvinená Ing. F. Q. ako pomoc v podobe zadovážovania prostriedkov (§ 21 ods. 1 písm. d/ Trestného zákona) k spáchaniu trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 276 Trestného zákona. Pokiaľ obvinená namietala, že jej nebolo preukázané zadovážovanie prostriedkov, respektíve úmyselné vyhotovovanie a evidovanie fiktívnych faktúr, uvedená námietka je skutkovej povahy, ktorú v dovolacom konaní s ohľadom na znenie § 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou Trestného poriadku, nemôže s úspechom použiť (viď aj R/57/2007, S/3/2011, R/7/2011). Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je dovolací súd totiž vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvinenej Ing. A. P. to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého spáchala skutok tak, ako je uvedené v rozsudku prvostupňového súdu, s ktorými skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov zločinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona vo forme pomoci podľa § 21 písm. d) Trestného zákona, zo spáchania ktorého trestného činu bola obvinená uznaná vinnou.

Taktiež argumentácia obvinenej o dokonaní trestného činu spoluobvinenou Ing. F. Q., ktorá ňou vyhotovené fiktívne faktúry opatřila pečiatkou a podala následne daňové priznanie nie je relevantná pre posúdenie trestnej zodpovednosti obvinenej za jej účasť na konaní v podobe vystavovania a evidovania fiktívnych faktúr. Napokon k tvrdeniam obvinenej zdôrazňujúcim, že to bola ona, ktorá vo veci podala trestné oznámenie o podozrení z páchania trestnej činnosti najvyšší súd dodáva, že uvedená skutočnosť bola zohľadnená pri mimoriadnom znížení trestu pre obvinenú podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona. Najvyšší súd súčasne konštatuje, že podmienky pre úplnú beztrestnosť obvinenej v zmysle § 13 ods. 3 písm. b) Trestného zákona v spojitosti s § 21 ods. 1 Trestného zákona v predmetnej trestnej veci splnené nie sú, pretože obvinená nepodala trestné oznámenie o podozrení z páchania trestnej činnosti krátenia dane a poistného dostatočne včas, t. j. v čase, keď nebezpečenstvo dokonania trestného činu (pred podaním daňového priznania) sa ešte mohlo odstrániť.

Vzhľadom na to, že obvinená skutočnosťami, ktoré uviedla vo svojom dovolaní nenaplnila žiadne dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a) až písm. n) Trestného poriadku, Najvyšší súd na neverejnom zasadnutí jej dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.